

Pécsi Ítéltábla

Pf.VI.20.149/2019/7. szám

A felperes:

felperes (cím2.)

A felperes képviselője:

Jogi_képviselő1 (cím3.)

Az alperes:

alperes. (cím1.)

Az alperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Jogi_képviselő2 ügyvéd, cím4.)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes (16. sorszám alatt)

A per tárgya:

szerződés érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Szekszárdi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

18.P.20.753/2018/15. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Megállapítja, hogy felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú eljárásban felmerült díja a felperes terhére esik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a 2007. június 4. napján megkötött svájci frank alapú kölcsönszerződéssel az alperes mint hitelező szabad felhasználásra 13.402 CHF kölcsönt nyújtott a felperes adós részére 156 hónap futamidőre, 7,21% induló teljes hiteldíjmutató és 5,99% induló ügyleti kamat mellett. A szerződés IV.2. pontja értelmében a törlesztőrészlet elsődlegesen CHF-ben teljesítendő, más pénznemben történő teljesítés esetén az alperes a hirdetményben meghatározott számlakonverziós árfolyamon kiszámított CHF

összeget fordít az esedékes törlesztés teljesítésére. A szerződés VII.1. pontja szerint, ha a CHF/HUF árfolyam nagy mértékű változása miatt (legalább 5%-os változás) a biztosítékul nyújtott ingatlan értéke már nem lesz kielégítő biztosíték, az adós köteles harminc naptári napon belül kielégítő pótfedezetet biztosítani. A VII.2. pontban az adós kifejezetten nyilatkozott arról, hogy a banki felvilágosítást – amely szerint a kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázata keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem CHF forrás – megértette, és ezen információ tudatában is igénybe kívánja venni a szerződésben meghatározott kölcsönösszeget. A VIII.13. pontban kijelentette, hogy a bank üzletszabályzatának, hirdetményének rendelkezéseit megismerte, azokat magára nézve kötelezőnek fogadja el.

- [2] A szerződéskötés napján a felperes kockázatfeltáró nyilatkozatot írt alá, amely egyebek mellett rögzítette, hogy a szerződés szerint választott idegen deviza átváltási aránya (árfolyam) a napi piaci mozgások hatására változhat, egy esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozás (emelkedés) előre nem látható és előre ki nem számítható többletköltséget okozhat. Amennyiben a finanszírozás devizanemének a forinttal szemben nő az árfolyama, úgy növekszik a finanszírozás ellenértéke, a tőkeösszeg és kamatainak megfizetéséhez ebben az esetben magasabb forintösszeg szükséges, tehát ebben az esetben a felvett devizahitel visszafizetéséhez több forintot kell a megfelelő devizanemre átváltva felhasználni. A hitel kamatait a kiválasztott deviza iránti nemzetközi kereslet-kínálat alapján alakuló elszámoló árak (LIBOR, EURIBOR) határozzák meg. A kamatláb rendszeres időközönként változik, egy kamatperiódus alatt azonban változatlan. A kamatszint a finanszírozás devizanemében többnyire különbözik a forint kamatszintjétől, és teljesen más tendenciát követ. A bank nem tud felelősséget vállalni a piac kedvezőtlen alakulása miatt, és az adósnál bekövetkező többletterhet nem tudja átvállalni.
- [3] Ugyanezen a napon a felperes közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot is tett, amely szerint – egyebek mellett – a törlesztőrészletek megfizetéséhez szükséges deviza átváltásából eredő valamennyi árfolyamkockázatot viseli.
- [4] A felperes módosított keresetében (Szekszárdi Törvényszék 18.P.20.753/2018/6. számú jegyzőkönyv) a 2007. június 4. napján megkötött kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: 1996. évi CXII. törvény) 213.§ (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi IV. törvény) 209.§ (1) és 209/A.§ (1)-(2) bekezdései alapján. Hivatkozása szerint a kölcsönszerződés nem határozza meg a kölcsön összegét és az induló törlesztőrészletet, nem tartalmazza a CHF aktuális forintárfolyamát, a teljes hiteldíj mutatót, nem részletezi, hogy a teljes hiteldíj mutató és az induló ügyleti kamatláb közötti különbség miből adódik. Álláspontja szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő kikötés tisztességtelen és ezért érvénytelen, a tájékoztatás ugyanis nem felelt meg a világosság és érthetőség követelményének, nem részletezte az árfolyamkockázat gazdasági következményeit, és nem tért ki arra sem, hogy a kockázatviselésnek nincs felső határa. Állította, hogy az üzletszabályzat nem vált a kölcsönszerződés részévé, mert azt nem kapta meg, nem ismertették vele. Jogkövetkezményként kérte a szerződés határozathozatal időpontjáig történő hatályossá nyilvánítását és annak megállapítását, hogy az időközbeni teljes törlesztésre figyelemmel további fizetési kötelezettsége nem áll fenn.
- [5] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.
- [6] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felperest 50.000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolása szerint mind a szerződés tárgya, mind az induló törlesztőrészlet összege meghatározott a Kúria 6/2013. Polgári jogegységi határozatának III.2.a. pontjára és az 1/2016. Polgári jogegységi határozat 1. és 2. pontjára

figyelemmel. A kölcsön összegét és a havi törlesztőrészletet a szerződés svájci frankban határozza meg, a szerződés IV.2. pontja pedig megadja a havi törlesztőrészlet átszámításának mechanizmusát. A szerződés nem vitásan az eladási árfolyamon való átszámítást tartalmazza, a különmű árfolyamok alkalmazásának kérdését azonban utóbb a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 törvény) 3.§ (1) bekezdése rendezte. A kölcsönszerződésben a felek a törlesztőrészlet esedékességének napját minden hónap 15. napjában határozták meg (IV.3. pont), azaz ezen a napon érvényes MNB deviza középárfolyamon számítandó ki a svájci frankban meghatározott fizetési kötelezettség forint egyenértéke.

- [7] Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a teljes hiteldíj mutató esetleges téves megjelölése nem semmisségi kérdés. Ha a teljes hiteldíj mutató nem tükrözi megfelelően a kölcsön valós terheit, az a fogyasztót a legkedvezőbb kölcsönkonstrukció kiválasztásában gátolja, és a szerződés akarati hiba miatti megtámadhatóságát eredményezheti. A perbeli szerződés a teljes hiteldíj mutatót tartalmazza, annak mértékét a felperes legkésőbb a szerződés megkötésekor megismerte, az ettől az időponttól számított, az 1959. évi IV. törvény 236.§ (1) bekezdése szerinti egy éves megtámadási határidőben megtámadásra nem került sor.
- [8] Az üzletszabályzat megismerésére és elfogadására vonatkozó egyoldalú szerződéses nyilatkozat valótlanására vonatkozó felperesi nyilatkozat az elsőfokú bíróság 1959. évi IV. törvény 199.§-ára is figyelemmel tartalmilag ugyancsak tévedésre (megtévesztésre) való hivatkozásnak lenne megfeleltethető, a kellő időben való megtámadásra ebben az esetben sem került sor.
- [9] Az árfolyamkockázati tájékoztatóban, kölcsönszerződésben, egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatban foglalt tájékoztatást részletesen elemezve az elsőfokú bíróság a szerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezését nem találta tisztességtelennek. Megítélése szerint az alperes által nyújtott tájékoztatás alaki és nyelvtani szempontból, továbbá tartalmilag is megfelelő volt, mert átlátható módon, az árfolyamkockázat gazdasági következményeit is elemezve fejtette ki, hogy a tagállami fizetőeszköz súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének milyen hatása lehet; így a tájékoztatás megfelelt az Európai Unió Bírósága C-51/17., C-26/13., C-186/16., C-227/18., C-126/17. számú határozatokban kimunkált joggyakorlatának, a Kúria 6/2013. és 2/2014. Polgári jogegységi határozataiban írtaknak.
- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, annak megváltoztatása és keresetének teljesítése érdekében. A fellebbezésben foglaltak szerint a kölcsönszerződés sem svájci frankban, sem forintban nem tartalmazza kiszámítható módon a kölcsön és a törlesztőrészletek összegét, mivel nem rendelkezik a vételi árfolyam összegéről, nem határozza meg, hogy a folyósítási feltételeket követő hányadik napon érvényes, milyen devizaárfolyamon kell számítani a kölcsön forintösszegét. Tévesnek találta a felperes az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy a teljes hiteldíj mutató meghatározásának egyes hiányosságai csak sikeres megtámadás esetén eredményezik a szerződés érvénytelenségét. Továbbra is állította, hogy az általános szerződési feltételek és az üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé, mert azokat a szerződéskötést megelőzően nem kapta meg, megismerésükre nem volt módja. A szerződéskötéskor átadott okmányokra a tanúként kihallgatott üzletkötők tévesen emlékeztek, az alperessel fennálló kapcsolatuk miatt vallomásuk egyébként sem fogadható el bizonyítékként. A kölcsönszerződés mellékletei között az üzletszabályzat nem került feltüntetésre, amely ugyancsak azt igazolja, hogy ezeknek az okiratoknak az átadása nem történt meg. Az elsőfokú bíróság ebben a körben tévesen foglalkozott az egyoldalú nyilatkozat tisztességtelenségének kérdésével, mert keresete nem ennek megállapítására irányult.

- [11] Továbbra is állította, hogy nem kapott megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról, az Európai Unió Bíróságának határozataiból az elsőfokú bíróság helytelen következtetéseket vont le. Nem vette figyelembe, hogy a tanúvallomásokból megállapíthatóan a hitelügyintézés során az írásba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatot meghaladó tájékoztatást nem kapott, mindössze arra hívták fel a figyelmét, hogy a deviza alapú kölcsön számára kedvezőbb, mint a forintkölcsön. Nem értékelte az elsőfokú bíróság, hogy átlagfogyasztóként pénzügyi ismeretei nem voltak, míg az alperes pénzügyi ismeretekkel, szakapparátussal, szakképzettséggel rendelkezett. A Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének tájékoztatásaiból, ajánlásaiból az alperesnek már a szerződéskötés időszakában ismernie kellett, hogy a jelentős hazai és külföldi kamatkülönbségből adódóan a forint gyengülésével és kamatemelkedéssel kell számolni, ebből következően a törlesztőrészletek emelkedése nagyon is valószínű, azaz a fogyasztó által vállalt kockázat valós és érdemi, nem elhanyagolható. Átlagos fogyasztóként nem kellett arra következtetnie a tájékoztatásból, hogy változatlan vagyoni-jövedelmi viszonyok mellett nem lesz képes a törlesztőrészletek kiegyenlítésére. Álláspontja szerint az alperesnek tájékoztatnia kellett volna őt a szerződéskötést megelőzően arról is, hogy milyen árfolyam mellett enyészik el a szerződéskötés időpontjában a CHF alapú kölcsön nyújtotta kamatelőny a forintkölcsönhöz képest. Hiányolta továbbá a törlesztőrészletek változásának mechanizmusára, az azok alapjául szolgáló körülményekre vonatkozó tájékoztatást, valamint az arra történő figyelemfelhívást, hogy az árfolyamkockázatnak nincs felső határa. A szerződés aláírásával ugyanis nem korlátlan árfolyamkockázatot vállalt, hanem csak egy észszerűen előre látható mértékű árfolyamkockázatot. Hivatkozott arra is, hogy a kölcsönszerződés és a kockázatfeltáró nyilatkozat ugyanazon a napon került aláírásra, így nem állt megfelelő idő rendelkezésére a kockázatfeltáró nyilatkozat áttanulmányozására. Kérte továbbá figyelembe venni a Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.074/2019/6. számú határozatát, amely az árfolyamkockázati tájékoztatást arra tekintettel nem találta megfelelőnek, hogy a szerződés rendelkezései alapján az árfolyamkockázat mibenléte és annak gazdasági kihatásai csak következtetés útján állapíthatók meg.
- [12] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Előadta, hogy a teljes hiteldíj mutató számítása megfelelt a betéti kamat, az értékpapírok hozama és a teljes hiteldíj mutató számításáról és közzétételéről szóló 41/1997. (III. 5.) Kormányrendelet rendelkezéseinek; a kamat és a teljes hiteldíj mutató számításának módját az üzletszabályzat részletesen tartalmazta. Az üzletszabályzat rendelkezett a folyósításkor és a törlesztőrészletek elszámolása során alkalmazandó árfolyamról, a kölcsön és a törlesztőrészlet összegét a kölcsönszerződés tartalmazta. Az üzletszabályzat, illetőleg a hirdetmény a kölcsönszerződés VIII.13. pontjára, valamint az 1959. évi IV. törvény 205/B.§ (1) bekezdésére figyelemmel a kölcsönszerződés részévé vált. Az árfolyamkockázati tájékoztatás felhívta a felperes figyelmét az árfolyamváltozás lehetőségére, annak mibenlétére és a törlesztőrészletre gyakorolt hatására, arról a szerződés IV.2., VII.2. és VIII.13. pontjai is egyértelmű tájékoztatást nyújtottak.
- [13] A fellebbezés nem alapos.
- [14] Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetésekkkel és érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság.
- [15] Osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját abban a kérdésben, hogy az 1996. évi CXII. törvény 213.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti semmisségi ok nem áll fenn, miután a perbeli kölcsönszerződés számítást nem igénylő módon, egyértelműen meghatározta annak tárgyát 13.402 CHF összegben. A Kúria 1/2016. számú Polgári jogegységi határozatának IV.1. pontja szerint az 1996. évi CXII. törvény 213.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti követelmény teljesül, ha szerződés legalább a kirovó pénznem megjelölését

tartalmazza. Nem érvényességi kelléke a szerződésnek az irányadó átszámítási időpont, illetve az alkalmazandó deviza átszámítási árfolyam meghatározása, miután az előbbi az 1959. évi IV. törvény 231.§ (2) bekezdésében írtakra tekintettel a folyósítás napjában rögzül, míg az utóbbit a jogalkotó a 2014. évi XXXVIII. törvényben rendezte, annak elmaradása miatt a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg. Az egyes törlesztőrészek összegének számítási módját pedig a kölcsönszerződés IV.2. pontja külön is meghatározta.

- [16] A teljes hiteldíj mutató mértéke a szerződés szerint 7,21%, annak esetlegesen téves meghatározása pedig az elsőfokú bíróság helyes következtetése szerint a szerződés 1996. évi CXII. törvény 213.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti semmisségét nem eredményezi. A szerződéskötés időpontjában hatályban volt, a betéti kamat, az értékpapírok hozama és a THM számításáról és közzétételéről szóló 41/1997. (III. 5.) Kormányrendelet 10.§ (1) bekezdésében és 11/B.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a THM kiszámítására vonatkozóan az 5. számú mellékletben meghatározott képletet kell alkalmazni, ha a hitel folyósítása egy részletben történik. Deviza alapú kölcsönök esetén a 10.§-ban meghatározott képleteknél az ügyfél által teljesített fizetéseket forintban kell számításba venni. A perbeli esetben az alperes feltételei ennek megfelelően rendelkeztek az induló THM számításáról. A THM mértéke a kölcsönszerződésben feltüntetett egyéb költségekre (így a folyósítási jutalékra) figyelemmel szükségszerűen tért az ügyleti kamat százalékos mértékétől.
- [17] A felperes kereseti kérelme annak megállapítására is irányult, hogy az általános szerződési feltételek (üzletszabályzat) nem váltak a szerződés részévé, mert nem volt módja azok megismerésére. Az 1959. évi IV. törvény 205/B.§ (1) és (2) bekezdése értelmében a szokásos szerződési gyakorlattól jelentősen el nem térő általános szerződési feltétel szerződés részévé válásának két feltétele van: a megismerés lehetővé tétele az alkalmazó, valamint annak – kifejezett vagy ráutaló magatartással történő – elfogadása a másik fél részéről. A perbeli kölcsönszerződés aláírásával a felperes elismerte, hogy az üzletszabályzat megismerésére lehetősége volt, ezzel ellentétes ténytet pedig az elsőfokú bíróság 18.P.20.753/2018/12. számú végzésében foglalt tájékoztatás ellenére nem bizonyított. A tanúként kihallgatott banki ügyintézők, tanú 1 és tanú 2 vallomása szerint az ügyfél a szerződéssel együtt általános szerződési feltételt (üzletszabályzatot) és hirdetményt is kézhez kapott, azok a szerződés mellékletét képezték, emellett ezek az okiratok a bankfiókban is elérhetőek voltak (Szekszárdi Törvényszék 18.P.20.753/2018/11. számú jegyzőkönyv). A felperes fellebbezési hivatkozásával szemben az alperes a hirdetménnyel együtt az üzletszabályzatot, mint általános szerződési feltételt is csatolta (Szekszárdi Törvényszék 18.P.20.753/2018/5. szám).
- [18] Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben is, hogy az árfolyamkockázatot a felperesre telepítő kikötés megfelelt az érthető és világos megfogalmazás követelményének.
- [19] Az árfolyamkockázat a kirovó és a lerovó pénznem eltéréséből adódó, szükségképpen és automatikus következmény, a deviza alapú kölcsönszerződések jellegéből következik [6/2013. számú Polgári jogegységi határozat III/2. a) pontjához tartozó indokolás; EUB C-51/17. számú ítélet]. A Kúria 2/2014. számú Polgári jogegységi határozatának 1. pontja szerint a deviza alapú kölcsönszerződés árfolyamkockázatra vonatkozó, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő rendelkezései a főszolgáltatást megállapító szerződési feltételnek minősülnek, ezért tisztességtelenségük csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha a szerződéskötéskor azok tartalma – a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is tekintettel – az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára nem volt világos, nem volt érthető.
- [20] A szerződő felek között fennálló információs egyensúlytalansági helyzetre tekintettel az 1996. évi CXII. törvény 203.§-a az 1959. évi IV. törvény 205.§ (3) bekezdésében foglaltakat

meghaladó tájékoztatási kötelezettséget írt elő a pénzügyi intézmény számára a deviza alapú kölcsönszerződésből a fogyasztóra háruló kockázatot illetően.

- [21] Az 1996. évi CXII. törvény 203.§ (1) bekezdése kimondta, hogy a pénzügyi intézmény egyértelműen és közérthetően köteles ügyfeleit, illetve jövőbeni ügyfeleit a pénzügyi intézmény által nyújtott szolgáltatások igénybevételének feltételeiről, valamint e feltételek módosulásáról tájékoztatni. Ugyanezen jogszabályhely (6) bekezdése szerint olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja. Ugyanezen jogszabályhely (7) bekezdése a) pontja értelmében a kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell a devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre.
- [22] Az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítélete szerint a szerződési feltételek világos és érthető megfogalmazásának követelménye magában foglalja, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nem csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt, esetlegesen jelentős gazdasági következményeit is. A kölcsönfelvevőnek világos tájékoztatást kell kapnia arról, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja, leértékelődik ahhoz a devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották. A pénzügyi intézményeknek elegendő tájékoztatást kell nyújtaniuk a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak, és e tájékoztatásnak ki kell terjednie legalább a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására. Végül pedig a fogyasztó számára tényleges lehetőséget kell biztosítani az összes szerződéses feltétel megismerésére.
- [23] A perbeli esetben nem vitásan készült külön kockázatfeltáró nyilatkozat, az abban foglaltakat a felperes aláírásával igazoltan tudomásul vette. A kockázatfeltáró nyilatkozat felhívta a figyelmet arra, hogy a forint és a választott idegen deviza átváltási aránya – árfolyam – a napi piaci mozgások hatására változhat, egy esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozás/emelkedés a felperesre nézve előre nem látható, előre ki nem számítható többletköltséget okozhat. Közérthetően megfogalmazott magyarázatot nyújtott arról, hogy e többletköltség az árfolyamváltozás függvényében miként alakulhat. Utalt rá, hogy nem csak az árfolyam, hanem a kamatláb változása is hatással van a törlesztőrészletre, ami többnyire különbözik a forint kamatszintjétől, attól teljesen eltérő tendenciát követhet. Kitért arra, hogy az alperes nem vállal felelősséget a piac kedvezőtlen alakulásáért, a felperesnél bekövetkező többletterhet nem vállalja át. A kölcsönszerződés svájci frank klauzula címet viselő VII. pontja figyelemfelhívó módon hangsúlyozta, hogy a CHF/HUF árfolyama akár nagy mértékben is változhat, és a kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázat keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik.
- [24] A tájékoztatás a másodfokú bíróság álláspontja szerint is egyértelmű és világos volt, az alaki és tartalmi követelményeknek megfelelt, felhívta a felperes figyelmét az árfolyamváltozás gazdasági következményeire, azok kiszámíthatatlanságára, az árfolyamkockázat korlátozottságát nem állította, és arra nem is utalt. Az árfolyamváltozás lehetséges mértékével kapcsolatosan használt „nagyértékű” és „jelentős” jelzők az ügyletben rejlő veszélyt

nyomatékosították. A tájékoztatás alapján a felperes értékelni tudta az árfolyamváltozásnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is, így a világos és érthető megfogalmazás követelményének a kölcsönszerződés attól függetlenül megfelelt, hogy kifejezetten nem utalt arra, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa (EUB C-227/18. számú ítélet).

- [25] Az elsőfokú bíróság által tanúként kihallgatott üzletkötők vallomása alapján az írásba foglalt tájékoztatásban foglaltakat lerontó, azzal ellentétes információközlés nem volt megállapítható, olyan kötelezettsége pedig nem volt az alperesnek, hogy a minden szempontból megfelelő írásbeli tájékoztatásban foglaltakat szóban is megismételje. Arra vonatkozóan ugyancsak nem merült fel adat, hogy a felperesnek bármilyen, az alperesnek felróható okból ne állt volna elegendő idő rendelkezésére a kockázatfeltáró nyilatkozatban foglaltak értékelésére, szerződési akarátának megfontolására.
- [26] Mindebből az következik, hogy a keresettel támadott, a főszolgáltatást megállapító szerződéses kikötés nem tisztességtelen, a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg.
- [27] Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.074/2019. számú, a felperes által felhívott közbenső ítélete alapjául szolgáló tényállás jelentősen különbözik a jelen per tényállásától, ugyanis míg a perbeli esetben a felperes az árfolyamkockázatra vonatkozó kockázatfeltáró nyilatkozatot írt alá, addig a hivatkozott ügyben kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült.
- [28] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi III. törvény) 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [29] A felperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért az 1952. évi III. törvény 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségét, amelyet a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján a csatolt költségjegyzéktől eltérően mérsékelt összegben határozott meg, figyelemmel arra, hogy a másodfokú eljárásban nem tartott tárgyalást, és az alperes képviselője a nem vitásan nagy terjedelmű és részletes fellebbezési ellenkérelmével lényegében egyező tartalmú beadványát már az elsőfokú eljárásban is benyújtotta. A felperes pártfogó ügyvédjének másodfokú eljárásban felmerült díja a felperes terhére esik, annak összegét az 1952. évi III. törvény 87.§ (2) bekezdése alapján a kirendelő hatóság határozza meg. A felperes személyes költségmentessége folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a szerint az állam viseli.
- [30] A másodfokú bíróság a fellebbezést a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (Veir.) 29.§ (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mivel a felek a 4. sorszámú tájékoztató végzés átvételétől számított tizenöt napon belül a Veir. 21.§ (3) – (4) bekezdése szerinti eljárás iránti közös kérelmet nem nyújtottak be.

Pécs, 2020. május 20.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró